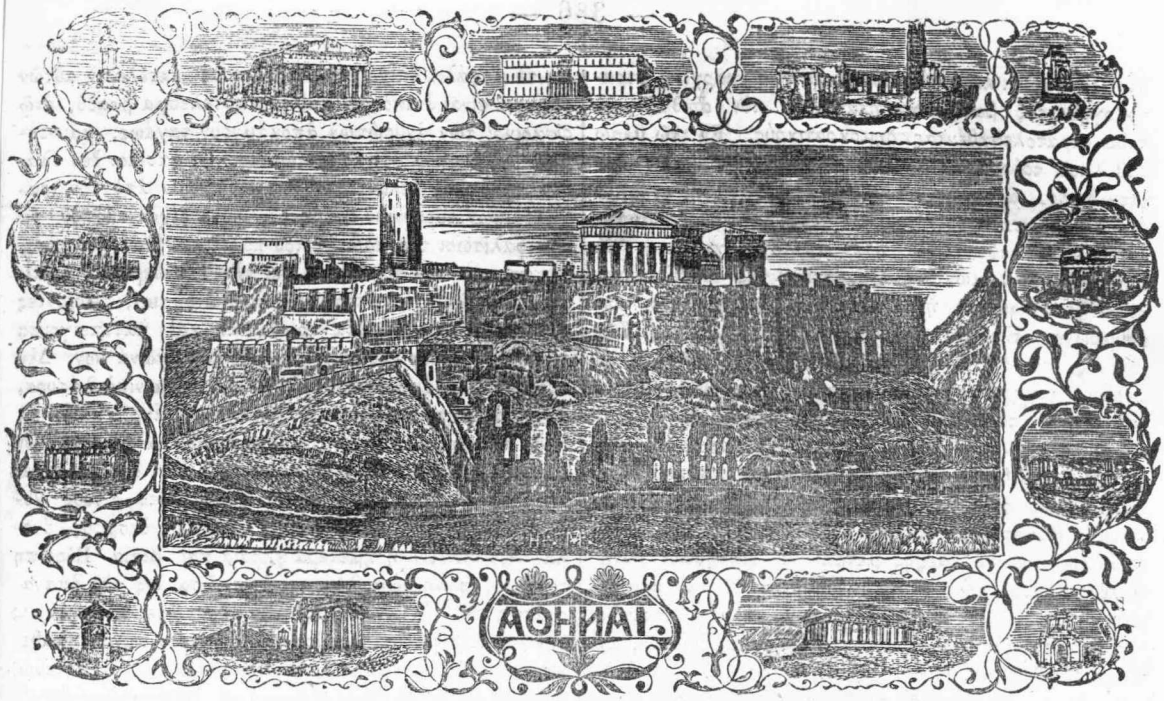

ΠΑΡΤΕΡΝΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΜΕ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Φυλλάδ. 89. *Τόμος.* *Δ'.*

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ — ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 1 ΜΑΪΟΥ 1851.

ΓΥΙΖΩΤΟΥ ΒΑΣΙΓΚΤΩΝ.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

Ὑπὸ Π. Ι. Χαλικιοπούλου.

(Συνέχεια ἴδε φυλλάδ. 88.).

—ο—

Ἀγαθῇ τύχῃ λοιπὸν, τὰ πάντα συνεκεντροῦντο, καὶ τὰ πάντα συνέτρεχον εἰς βοήθειαν τῶν λαβουσῶν τὰ ὅπλα ἀποικιῶν. Ὁ ἀγὼν αὐτῶν ἦτον δίκαιος, καὶ ἡ δύναμίς των μεγάλη, αἱ δὲ διαθέσεις των ἦσαν ἠθικαὶ καὶ φρόνιμοι. Ἐπὶ τοῦ ἰδίου αὐτῶν ἐδάφους, οἱ νόμοι καὶ τὰ ἤθη, τὰ ἀρχαῖα γεγονότα καὶ αἱ νέαι ἰδέαι, ἐσυμβιβάζοντο εἰς ὑποστήριξιν καὶ ἐμψύχωσιν αὐτῶν. Σύμμαχοι ἰσχυροὶ προπαρεσκευάζοντο ὑπὲρ τῶν ἰδίων καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην. Καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν κυβέρνησιν τῆς ἐχθρᾶς μητροπόλεως ἔλαβαν ἰσχυρὰ ὑποστηρίγματα. Τὸ νεαρὸν καὶ ἀμφισβητούμενον δικαίωμα δὲν εὗρε ποτὲ τοσαύτην ὑπεράσπισιν, οὔτε ποτὲ ἀγὼν ἄλλος ἤρχισε μὲ τοσαύτην ἐλπίδα ἐπιτυχίας, ὡς ὁ ἀγὼν τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ ἱστορία τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν δὲν μᾶς χορηγεῖ δεύτερον παράδειγμα.

Καὶ μολαταῦτα, πόσα τὸ ἔργον τοῦτο δὲν ἀπήντησε προσκόμματα, καὶ πόσα δεινὰ δὲν ὑπέφερεν ἡ γενεὰ, ἥτις ἦτον προωρισμένη νὰ φέρῃ αὐτὸ εἰς πέρας! Ποσάκις δὲ δὲν ἐφανη, καὶ ποσάκις πραγματικῶς δὲν ἔρθασεν εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς καταστροφῆς του!

Καὶ ἐντὸς αὐτῶν τῶν ἰδίων ἀποικιῶν, μεταξὺ τοῦ λαοῦ ἐκείνου, ὅστις τοσοῦτο ὁμόφωνος ἐφαίνετο, καὶ τοιοῦτος πολλάκις ὑπῆρξεν, ἡ ἀνεξαρτησία, ἅπαξ κηρυχθεῖσα, ἔλαβεν ἀμέσως πολλοὺς καὶ δραστηρίους ἐχθρούς. Μόλις κατὰ τὸ 1774, εἶχαν ῥιφθῆ, εἰς τὸ Λεξιγκτὸν, τὰ πρῶτα πυροβόλα, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ γενικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, καὶ σῶμα ἐκ τοῦ στρατοῦ τοῦ Κονεκτικοὺτ ἐχρειάσθη νὰ τρέξῃ εἰς ὑποστήριξιν τοῦ εἰς Νεοβόρακον δημοκρατικοῦ κόμματος, καὶ εἰς περιστολὴν τῶν τορίων ἢ βασιλικῶν, ὡς ὠνομάζοντο τότε, δημοσίως, οἱ φίλοι τῆς μητροπόλεως. Κατὰ τὸ 1775, αὐτὸ τὸ Νεοβόρακον ἔπεμψεν εἰς τὸν ἀγγλικὸν στρατὸν, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ στρατηγοῦ Γὰζ, ἰσχυρὰν ἐπικουρίαν. Ὅτε ὁ στρατηγὸς Χὼ, τὸ 1776, ἔφθασεν εἰς τὰ παράλια τῆς ἰδίας ἐπαρχίας, πολλοὶ ἐκ τῶν κατοίκων αὐτῆς ὕψωσαν διὰ τοῦτο φωνὰς χαρμοσύνους, ἀνενέωσαν τὸν ὅρκον τῆς πρὸς τὴν βασιλείαν πίστεώς των, καὶ ἔλαβαν τὰ ὅπλα ὑπὲρ αὐτῆς.

Εἰς τὸ Νεογέρσεϋ οἱ κάτοικοι εἶχαν τὰς αὐτὰς δια-

θέσεις, καὶ οἱ κατὰ τὰς εἰρημένας δύω ἐπαρχίας στρατολογηθέντες βασιλικοὶ ἦσαν ἴσοι τὸν ἀριθμὸν μὲ τοὺς στρατολογηθέντας δημοκρατικούς. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ Βασιγκτὼν δὲν ἦτον διόλου ἀσφαλής. Συνωμοσία ὠργανώθη, σκοπὸν ἔχουσα τὴν παράδοσίν του εἰς τοὺς Ἀγγλους, καὶ τῆς συνωμοσίας ταύτης δὲν ἦσαν ἀμέτοχοι καὶ τινες ἐκ τῶν σωματοφυλάκων του. Οἱ κάτοικοι τῆς Μαριλάνδης, καὶ τῆς Γεωργίας ἦσαν μεταξύ των διῃρημένοι καὶ ἀσύμφωνοι. Εἰς τὰς ἀρκτῴας καὶ μεσημβρινὰς Καρολίνας, τὸ 1776 καὶ τὸ 1779. ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, ἐσχηματίσθησαν δύω βασιλικὰ συντάγματα, συγκείμενα τὸ μὲν ἀπὸ πεντακοσίους, τὸ δὲ ἀπὸ ἑπτακοσίους ἄνδρας. Ἡ συνέλευσις καὶ αἱ τοπικαὶ διοικήσεις εὑρέθησαν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ προσφερθῶσιν ἠπίως πρὸς τοὺς οὕτω πως ἀντενεργοῦντας ἐσωτερικῶς. Ἠρκέσθησαν λοιπὸν νὰ περιορίσωσι τὴν ἐνέργειάν των εἰς τὰ ἐφεξῆς μέτρα: νὰ διατηρῶσι συνηνωμένους τοὺς φίλους τῆς ἀνεξαρτησίας, καὶ ἀδιαφοροῦντες πρὸς τοὺς ἀντιπάλους των. νὰ μὴν ἀπαιτῶσι τίποτε ἀπὸ τοὺς ἀρνουμένους τὴν σύμπραξίν των, καὶ νὰ καταγίνωνται ἰδίως εἰς τὴν προσηλύτευσιν τῶν πνευμάτων, εἰς τὴν διασκέδασιν τῶν δισταγμῶν, εἰς τὴν ἀπόδειξιν τοῦ δίκαίου τοῦ ἀγῶνός των, γράφουσαι δημοσίως ἢ ἰδιωτικῶς, συναθροίζουσαι τοὺς πολίτας, ἢ πέμπουσαι ἀπεσταλμένους εἰς τὰς ἀμφιῤῥεπεῖς κομητείας. Διότι ἁγνὰ καὶ σεβαστὰ αἰσθήματα, ὡς ἡ πίστις, ἡ ἀγάπη, ἡ εὐγνωμοσύνη, τὸ πρὸς τὰς παραδόσεις σέβας, ἡ πρὸς τὴν τάξιν ἀφοσίωσις, ἦσαν τὰ στοιχεῖα ἐκ τῶν ὁποίων παρήχθη τὸ βασιλικὸν κόμμα, καὶ τὰ στοιχεῖα ταῦτα κυρίως ἀπετέλουν τὴν δύναμίν του. Οἱ ἀντίπαλοι αὐτοῦ εὐχαριστήθησαν, ἐπί τινα χρόνον, νὰ τὸ ἐπιτηρῶσι μόνον καὶ νὰ τὸ περιστέλλωσιν, εἴς τινα δὲ μέρη ἐσυνθηκολόγησαν μετ' αὐτοῦ, ἀρκούμενοι εἰς μόνην τὴν σὐδετερότητά του. Ἀλλ' ὁ ῥοῦς τῶν πραγμάτων, ἡ παρουσία τοῦ κινδύνου, τὸ κατεπεῖγον τῶν ἀναγκῶν, καὶ ἡ ὁρμὴ τῶν παθῶν, ἐπροκάλεσαν ἀμέσως πλειοτέραν αὐστηρότητα. Αἱ φυλακίσεις καὶ αἱ ἐξορίαι κατήντησαν συνεχεῖς· αἱ φυλακαὶ ἐγεμίσθησαν, αἱ δημεύσεις ἤρχισαν. Ἐπιτροπαὶ τοπικῆς ἀσφαλείας ἀπεφάσιζαν δημοσίως περὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν συμπολιτῶν αὐτῶν. Πολλάκις δὲ αἱ παραφοραὶ τοῦ λαοῦ καθίστανον μᾶλλον αὐθαίρετα τὰ βίαια τῶν ἀρχῶν μέτρα. Ὑπῆρχε τότε τυπογράφος τις, ἀφωσιωμένος εἰς τοὺς βασιλικούς· ἴλη ἱππικοῦ, ἐλθοῦσα ἐπιτηδες ἀπὸ τὸ Κονεκτικοὺτ, ἐσύντριψε τὰ πιεστήριά του καὶ τοῦ ἀφῄρεσε τὰ στοιχεῖα. Τὸ μῖσος καὶ ἡ ἐκδίκησις εἶχαν κορυφωθῆ. Εἰς τὴν Γεωργίαν καὶ τὴν ἀρκτῴαν Καρολίνην, ἐπὶ τῶν δυτικῶν μεθορίων τοῦ Κονεκτικοὺτ καὶ τῆς Πενσυλβανίας, ἡ πάλη μεταξὺ τῶν δύω κομμάτων κατήντησε σκληρά. Ἡ νεαρὰ δημοκρατία, μ' ὅλην τὴν νομιμότητα τοῦ ἀγῶνος, μ' ὅλην τὴν ἀξιέπαινον φρόνησιν τῶν ἀρχηγῶν της, ἐδοκίμασε τὰς πικρίας τοῦ ἐμφυλίου πολέμου.

Καὶ αὐτὸ τὸ ἴδιον ἐθνικὸν κόμμα ἐγίνετο καθεκάστην πρόξενον δυστυχημάτων καὶ κινδύνων μεγαλητέρων. Οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους αἱ ἀποικίαι ἐπανέστησαν, ἦσαν λόγοι ἁπλοῖ, τοσοῦτο ἁπλοῖ, ὥστε ἡ ἀνθρωπίνη ἀτέλεια δὲν ἄφινε νὰ διατηρηθῆ ἐπὶ πολὺ ἡ ἰσχύς των, τοὐλάχιστον εἰς τὰ πλήθη. Ἡ πρώτη ὁρμὴ ὑπῆρξε γενική, διότι ἔγεινεν ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως ἀπειλουμένων δικαιωμάτων, ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς τιμῆς. Ἀλλ' ὅσον καὶ ἂν φαίνεται ἡ θεία Πρόνοια βοηθητικὴ εἰς τὰ μεγάλα ἐπιχειρήματα, ἡ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐργασία εἶναι ἐπίπονος, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα βραδὺ, ἐνῷ οἱ κοινοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀποκάμνουν ταχέως, χαυνούμενοι, ἢ ἀνυπόμονοι καταντῶντες. Οἱ ἄποικοι δὲν ἔλαβον τὰ ὅπλα, θέλοντες ν' ἀποτεινάξωσιν ἀπὸ τὸν τράχηλόν των τυραννίαν ἀφόρητον, οὔτε εἶχον σκοπὸν νὰ ἐξασφαλίσωσι τὰς πρώτας τοῦ πολιτικοῦ βίου ἀνάγκας, τὴν προσωπικὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς πίστεως αὐτῶν, ὡς ἔπραξαν οἱ πρόγονοί των, φεύγοντες τὴν Ἀγγλίαν. Κάμμία προσωπικὴ καὶ κατεπείγουσα αἰτία δὲν παρεκίνησεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀγῶνά των. Δὲν ἐπρόκειτο νὰ διανείμωσι μεταξὺ των κοινωνικὰ λάφυρα, μήτε νὰ εὐχαριστήσωσι γεγηρακότα καὶ ἄγρια πάθη. Ὁ ἀγὼν παρετείνετο, ἀλλὰ χιλιάδες ἀγνώστων οἰκογενειῶν ἔμειναν ἀπαθεῖς, διότι ἡ παράτασίς του δὲν ἀπετέλει ὑπὲρ αὐτῶν τὰ μεγάλα ἐκεῖνα συμφέροντα, τοὺς χυδαίους μὲν, ἀλλ' ἀδιαῤῥήκτους ἐκείνους δεσμοὺς, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἡ ἡμετέρα γηραιὰ καὶ βιαία Εὐρώπη τοσάκις ἐφάνη ῥωμαλέα καὶ ἀγωνιῶσα εἰς τὰς ἐπαναστάσεις της. Ἀπεναντίας, ὅσον ἐπροχώρει τὸ ἔργον εἰς τὴν ἐκτέλεσίν του, τοσοῦτο περισσότερον ἀπῄτει καθεκάστην νέας προσπαθείας καὶ νέας θυσίας. « Πιστεύω, ἢ τοὐλάχιστον ἐλπίζω, ἔγραφεν ὁ Βασιγκτὼν, ὅτι ὑπάρχουν εἰς ἡμᾶς ἀκόμη ἱκαναὶ δημόσιαι ἀρεταί, ὥστε νὰ ὑπομείνωμεν πᾶσαν στέρησιν, ἐκτὸς ἐκείνης τῶν ἀπολύτως εἰς τὴν ὕπαρξιν ἀναγκαίων, θέλοντες νὰ φέρωμεν εἰς πέρας τὸ ἡμέτερον ἔργον. » Ὑψηλὴ τῷ ὄντι ἐλπὶς, ἀξία ἀμοιβῆς, ὡς καὶ δικαίως ἠμείφθη αὕτη, διὰ τοῦ θριάμβου, ἀλλ' ἐλπὶς, ἥτις δὲν ἠδύνατο ν' ἀναβιβάσῃ εἰς τὴν περιωπήν της ὅλον ἐκεῖνον τὸν λαὸν, ἀπὸ τὴν ἐλευθέραν βοήθειαν τοῦ ὁποίου ἐξῄρτητο κυρίως ἡ εὐτυχὴς τοῦ ἀγῶνος ἔκβασις. Ἡ ἀποδειλίασις, ἡ ψυχρότης, ἡ ἀδράνεια, ἡ ἐπιθυμία τῆς ἀποφυγῆς παντὸς βάρους καὶ παντὸς κόπου, ἀπετέλουν τὸ κυριώτερον τῶν δυστυχημάτων, καθίστανον τὸν κίνδυνον ἐπικείμενον, κατὰ τοῦ ὁποίου οἱ ἀρχηγοὶ ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ παλαίωσιν ἀδιαλείπτως, διότι μόνοι οἱ ἀρχηγοὶ, μόνοι οἱ πρώτιστοι τοῦ κόμματος, διετήρουν ζωηρὸν τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ θερμὴν τὴν εἰς τὸν ἀγῶνα ἀφοσίωσιν. Πολλάκις ὅμως καὶ ὁ λαὸς ἔδειξε καρτερίαν καὶ προσεφέρθη θῦμα. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν οἱ ἀνεξάρτητοι καὶ φωτισμένοι ἄνδρες, εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες χρεωστοῦν νὰ βεηθῶσι καὶ ἐνθαῤῥύνωσι τὸν λαὸν εἰς τὴν μεγάλην ὑπὲρ τῆς πατρίδος των πάλην· καὶ ἐκ μὲν τῶν πολιτῶν, οἱ ὑπάλληλοι, οἱ πλούσιοι ἰδιοκτῆται καὶ οἱ μεγαλέμποροι, ἐκ δὲ τῶν στρατιωτικῶν, οἱ ἀξιωματικοὶ εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες φαίνονται πάντοτε καὶ διαρκῶς οἱ θερμότεροι καὶ σταθερώτεροι. Ἀπὸ αὐτοὺς πηγάζει καὶ τὸ παράδειγμα καὶ ἡ προτροπὴ, καὶ ὁ λαὸς μὲ δυσκολίαν μὲν ἀκολουθεῖ ἀμφότερα, ἀλλὰ δὲν τ' ἀποκρούει. « *Οἱ ἀξιωματικοὶ πρέπει νὰ ὦναι εὐπατρίδαι* » παρήγγειλεν ὁ Βασιγκτὼν, κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τοῦ πολέμου. Τοσοῦτο ἦτον πεπεισμένος ὅτι πρὸ πάντων οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες ἦσαν ἀφωσιωμένοι εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, καὶ πρόθυμοι νὰ ὑποφέρωσι πᾶσαν δεινοπάθειαν καὶ πάντα κίνδυνον ὑπὲρ τῆς εὐτυχοῦς ἐκβάσεώς του.

Καὶ τῷ ὄντι μόνοι αὐτοὶ ἦσαν ὑποχρεωμένοι, ἂν ὄχι δὶ' ἄλλο, διὰ τὴν σωτηρίαν των ὅμως, νὰ ὑποφέρωσι τὰ βάρη τοῦ πολέμου, διότι τὸ Κράτος δὲν ἦτον εἰς κατάστασιν νὰ προνοήσῃ διόλου περὶ αὐτῶν.

Στρατὸς ἄλλος, ἴσως, δὲν εὑρέθη εἰς κατάστασιν τοσοῦτο σκληράν, ὅσον ὁ στρατὸς τῶν Ἀμερικανῶν. Ὑποδεέστερος πάντοτε ὢν, κατὰ τὸν ἀριθμὸν, τοῦ ἐχθρικοῦ, ὑποκείμενος εἰς περιοδικὰς, καὶ, κατά τινα λόγον, νομίμους λειποταξίας, παραγγελόμενος νὰ στρατεύῃ, νὰ στρατοπεδεύῃ, νὰ πολεμῇ μετὰ τοῦ ἐχθροῦ, εἰς τόπον ἀπέραντον, μόλις κατοικημένον, καὶ ἐν μέρει ἀκαλλιέργητον, ἠναγκασμένος νὰ διέρχεται ἕλῃ ἀχανῆ καὶ δάση ἄγρια, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀποθήκας ζωοτροφιῶν, καὶ πολλάκις στερούμενος τῶν ἀναγκαίων χρημάτων εἰς ἀγορὰν τροφῶν, καὶ μὴ δυνάμενος ν' ἀπαιτήσῃ αὐτὰ, ὑποχρεωμένος ὢν ἀφετέρου, ἐνῷ ἐπολέμει κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, νὰ φέρεται μὲ ἀγαθότητα πρὸς τοὺς κατοίκους, νὰ σέβεται αὐτοὺς καὶ τὰς ἰδιοκτησίας των, ὡς ἂν ἦτον στρατὸς ἐφεδρεύων ἐν καιρῷ εἰρήνης, εὑρίσκετο δὶ' ὅλα ταῦτα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ὑποχωρῇ εἰς τὰς περιστάσεις, καὶ νὰ ὑποφέρῃ δεινοπαθείας ἀνηκούστους. « Ἐν τῷ διαστήματι ἡμερῶν τινων, ἔγραφεν ὁ Βασιγκτὼν, κατὰ τὸ 1777, ὁ στρατὸς ὀλίγον ἔλειψε νὰ στερηθῇ πάσης τροφῆς, μέρος δὲ αὐτοῦ δὲν ἔφαγε κρέας κάνενὸς εἴδους, ἐπὶ ὁλόκληρον ἑβδομάδα, ὁ δὲ λοιπὸς ἐπὶ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας. Οἱ στρατιῶται εἶναι γυμνοὶ, καὶ ἀποθνήσκουσι τῆς πείνης . . . . Μὲ κατηγοροῦν τινες ὅτι, ἐν καιρῷ χειμῶνος, ἐστρατοπέδευσα. Οἱ τοιοῦτοι νομίζουν τοὺς στρατιώτας ξυλινους ἢ λιθίνους, ἀναισθήτους εἰς τὸ ψῦχος καὶ εἰς τὸν παγετὸν, καὶ δυναμένους εὐκόλως, ἂν καὶ εὐαρίθμους, καὶ τοσοῦτα δυστυχήματα ὑπομένοντας, ὄχι μόνον νὰ γίνωνται φοβεροὶ εἰς τὸν πολυάριθμον ἐχθρικὸν στρατὸν, καλῶς καὶ ἀφθόνως ὄντα ἐφωδιασμένον, καὶ νὰ περιορίζωσιν αὐτὸν ἐντὸς τῆς Φιλαδελφίας, ἀλλὰ προσέτι καὶ νὰ προφυλάττωσιν ἀπὸ πᾶσαν καταστροφὴν καὶ λεηλασίαν τῆς Πολιτείας τῆς Πενσυλβανίας καὶ τοῦ Γέρσεϋ . . . Δύναμαι νὰ βεβαιώσω τοὺς οὕτω πως συλλογιζομένους, ὅτι εὐκολώτερον καὶ ὀλιγώτερον ἐπίπονον εἶναι νὰ κάμῃ τις παρατηρήσεις, εὑρισκόμενος ἐντὸς δωματίου, ἔχοντος πάντα τὰ τῆς ἀναπαύσεως ἀναγκαῖα, καὶ θερμανόμενον πλησίον καλῆς θερμάστρας, παρὰ νὰ κατέχῃ λόφον τινὰ ψυχρὸν καὶ ξηρὸν, καὶ νὰ κοιμᾶται ἐπὶ τῆς χιόνος, στερούμενος ἐνδυμάτων καὶ σκεπασμάτων . . . . Καὶ ἐγὼ μεγάλως ὑποφέρω, βλέπων τοὺς δυστυχεῖς στρατιώτας, καὶ θρηνῶ ἀπὸ καρδίας τὰς δυστυχίας των, μὴ δυνάμενος μήτε νὰ τὰς μετριάσω, μήτε νὰ τὰς προλάβω. »

Ἡ συνέλευσις, πρὸς τὴν ὁποίαν κατέφευγε, δὲν ἦτον εἰς κατάστασιν νὰ πράξῃ τίποτε περισσότερον παρ' ὅσον αὐτὸς ἔπραττε. Μὴ δυναμένη αὕτη νὰ ἐκτελῇ τὰς διαταγάς της, στερουμένη καὶ αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιθέσεως φόρου, περιωρισμένη οὖσα νὰ καταδεικνύῃ μόνον τὰς ἀνάγκας, καὶ νὰ προτρέπῃ τὰς Ὁμοσπόνδους Πολιτείας νὰ προβλέπωσι περὶ αὐτῶν, ἐνῷ ὁ λαὸς εἶχεν ἤδη ἀπαυδήσει, τὸ ἐμπόριον εἶχε καταστραφῆ καὶ τὸ χαρτονόμισμα εἶχε δυσφημηθῆ, ἡ συνέλευσις, λέγομεν, σταθερὰ μολαταῦτα μένουσα, καὶ ἐπιδεξίως φερομένη, δὲν ἤξευρε, καὶ πολλάκις δὲν ἠδύνατο, νὰ πράξῃ ἄλλο, παρὰ ν' ἀπευθύνῃ εἰς τὰς Πολιτείας παραινέσεις νέας, καὶ νὰ πέμπῃ πρὸς τὸν Βασιγκτῶνα νέας πληρεξουσιότητας, διὰ τῶν ὁποίων τοῦ ἐδίδετο ἡ ἄδεια νὰ καθιδρύῃ ἀφ' ἑαυτοῦ τοπικὰς διοικήσεις, νὰ στρατολογῇ, καὶ νὰ λαμβάνῃ χρήματα καὶ ζωοτροφίας, ἐν ἑνὶ λόγῳ, νὰ πράττῃ πᾶν ὅ,τι ἦτον ἀναγκαῖον εἰς τὸν πόλεμον.

Ὁ Βασιγκτὼν, δεχόμενος τὴν δυσχερῆ ταύτην ἐντολὴν, νέαν πρόσκομμα ὤφειλε νὰ ὑπερνικήσῃ, νέον κίνδυνον νὰ προλάβῃ. Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης κανεὶς δεσμὸς, κάμμία κεντρικὴ ἐξουσία δὲν ἥνωνε τὰς ἀποικίας. Συγκροτηθεῖσαι αὗται ἰδιαιτέρως, καὶ ἀνεξαρτήτως ἀπ' ἀλλήλων διοικούμεναι, ἔχουσαι δὲ πᾶσαν ἐξουσίαν δὶ' ἑαυτὰς καὶ ὑπὲρ αὐτῶν μόνον, ὥστε νὰ φροντίζῃ ἑκάστη ἰδίως περὶ τῆς ἀσφαλείας της, τῶν δημοσίων ἔργων, καὶ τῶν μεγαλητέρων ὡς καὶ τῶν μικροτέρων ἀναγκῶν, ἀπέκτησαν ἕξεις ἀπομονώσεως, καὶ σχεδὸν ἀντιζηλίας, τὰς ὁποίας ἡ φιλόποπτος μητρόπολις ἐπεμελεῖτο νὰ ὑποθάλπῃ. Αἱ ἀμοιβαῖαι αὐτῶν σχέσεις εἶχαν ἀρχίσει νὰ μολύνωνται ἀπὸ τὴν φιλοδοξίαν καὶ τὸ πνεῦμα τῶν κατακτήσεων, ὡς ἂν ἦσαν μεταξύ των ξένα κράτη. Αἱ ἰσχυρότεραι ἐξ αὐτῶν ἀπεπειράθησαν ἐνίοτε νὰ ἐπιπέσωσιν ἢ νὰ κατακτήσωσι τοὺς πλησιοχώρους συνοικισμούς. Ὁσάκις ὅμως ἐπρόκειτο περὶ τοῦ μεγαλητέρου τῶν συμφερόντων αὐτῶν, ἤτοι περὶ τῆς ὑπερασπίσεως τῶν ὁρίων των κατὰ τῶν ἀγρίων, ἠσπάζοντο πολιτικὴν ὅλως ἐγωϊστικὴν, καὶ ἐγκατελίποντο ἀμοιβαίως εἰς τὴν διάκρισιν ἐκείνων.

Μέγα ἦτο τὸ πρόβλημα τῆς ταχείας συνενώσεως ὅλων τῶν ἀπ' ἀλλήλων κεχωρισμένων τούτων στοιχείων, χωρὶς ὅμως νὰ γείνῃ πρὸς τοῦτο χρῆσις τῆς ἐλαχίστης βίας, ἀλλ' ἐπεναντίας νὰ μένωσιν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰ στοιχεῖα ταῦτα ἐλεύθερα, νὰ ἐνεργῶσι δ' ἀφ' ἑτέρου σύμφωνα, ὠθούμενα ἀπὸ κεντρικήν τινα ἐργασίαν. Τὸ ἔργον ὅμως τοῦτο ἀντέκειτο καὶ εἰς τὰς ἀτομικὰς διαθέσεις, καὶ εἰς τὰς δημοσίας θεσμοθεσίας, καὶ εἰς τὰ πάθη, καὶ εἰς τοὺς νόμους. Αἱ ἀποικίαι ἦσαν δύσπιστοι μεταξύ των· ὅλαι δὲ ὁμοῦ, ἐδυσπίστουν πρὸς τὴν συνέλευσιν, τὴν ὁποίαν ἐθεώρουν ὡς νέαν ἀντίζηλον, καὶ ὡς καταστρέφουσαν τὴν δύναμιν τῶν τοπικῶν συνόδων· ἔτι δὲ περισσότερον ἐδυσπίστουν πρὸς τὸν στρατὸν, θεωροῦσαι αὐτὸν ἐπιβλαβῆ καὶ εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν Πολιτειῶν, καὶ εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῶν πολιτῶν συγχρόνως. Ἐνταῦθα αἱ νέαι καὶ σοφαὶ ἰδέαι ἐσυμβιβάζοντο μὲ τὰ αἰσθήματα τοῦ λαοῦ. Ἀξίωμα περισπούδαστον ὑπῆρξε κατὰ τὸν ΙΗ'. αἰῶνα, νὰ λογίζωνται οἱ διαρκεῖς στρατοὶ ἐπιβλαβεῖς, καὶ αἱ ἐλεύθεραι Πολιτεῖαι νὰ νομίζωσιν ἀναγκαῖον νὰ καταφέρωνται κατ' αὐτῶν, καὶ νὰ προσβάλλωσιν ἀδιακόπως τὴν ἰσχὺν, τὴν ἐπιῤῥοὴν καὶ τὰς ἕξεις των. Οἱ ἄποικοι γενικῶς τῆς Ἀμερικῆς, περισσότερον παρὰ πάντα ἄλλον λαὸν, ἠσπάσθησαν περιπαθῶς τὸ ἀξίωμα τοῦτο. Καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ ζωηρότεροι, καὶ αὐτοὶ οἱ μᾶλλον ῥιψοκίνδυνοι τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἐθνικοῦ κόμματος, οἵτινες ἐπέμενον εἰς τὴν δραστηρίαν τοῦ ἀγῶνος ἐξακολούθησιν μέχρι τέλους αὐτοῦ, ἦσαν οἱ μᾶλλον φιλόποπτοι ὀπαδοὶ τῆς πολιτικῆς ἐλευθερίας, ἤγουν, οἱ τοιοῦτοι κυρίως ἐθεώρουν τὸν στρατὸν, τὸ στρατιωτικὸν πνεῦμα, τὴν στρατιωτικὴν πειθαρχίαν, ὡς πράγματα πολέμια καὶ διαγείροντα τὴν ζηλοτυπίαν. Τὰ προσκόμματα λοιπὸν ἦσαν κυρίως ἐκεῖ ὅπου ἐζητοῦντο, ἐκεῖ ὅπου ὑπῆρχεν ἡ ἐλπὶς νὰ εὑρεθῶσι, τὰ μέσα τοῦ ἀγῶνος.

Καὶ εἰς αὐτὸν ἀκόμη τὸν στρατὸν, κατὰ τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε τοσαύτη δυσπιστία, ἐπεκράτει τὸ μᾶλλον ἀνεξάρτητον πνεῦμα, τὸ μᾶλλον δημοκρατικόν. Αἱ διαταγαὶ ὅλαι ἐσυζητοῦντο παρ' αὐτοῦ. Τὰ σώματα ὅλα εἶχαν τὴν ἀξίωσιν νὰ ἐνεργῶσιν ἀνεξαρτήτως, καὶ καθὼς αὐτὰ ἐνόμιζον συμφερώτερον. Τὰ στρατεύματα τῶν διαφόρων Πολιτειῶν δὲν ὑπετάσσοντο εἰς ἄλλους στρατηγοὺς παρὰ μόνον εἰς τοὺς ἐδικούς των, οἱ δὲ στρατιῶται, εἰς μόνους τοὺς ἀξιωματικούς, οἵτινες παρ

αὐτῶν μὲν τῶν ἰδίων ἐνίοτε διωρίζοντο, πάντοτε δὲ τῇ ἐγκρίσει αὐτῶν. Ὅτε δὲ, μετά τινα ἦτταν ἢ νίκην, κατεβάλλοντο ὅλαι αἱ προσπάθειαι ἢ διὰ νὰ θεραπευθῶσι τὰ ἐκ τῆς πρώτης δεινὰ, ἢ διὰ νὰ κατασταθῶσιν ἀκόμη ὠφελιμώτερα τὰ ἀποτελέσματα τῆς δευτέρας, αἰφνιδίως συντάγματα ὁλόκληρα διεσκορπίζοντο τῇδε κἀκεῖσε, καὶ διελύοντο. μὴ θέλοντα μήτε νὰ περιμείνωσι κἂν ὀλίγας ἔτι ἡμέρας, μεχρισοῦ φθάσωσιν ἄλλα, τὰ ὁποῖα ἦταν προσδιωρισμένα νὰ τὰ διαδεχθῶσι.

Λυπεῖται καὶ φρίττει συγχρόνως ὁ ἄνθρωπος, βλέπων μὲ ὄμμα ἀμφιβολον τὰς τοσαύτας καὶ τοσοῦτο ὀδυνηρὰς δοκιμασίας, τὰς ὁποίας ὑπέστη ἡ νομιμωτέρα τῶν ἐπαναστάσεων, τοὺς τοσούτους καὶ τοσοῦτο μεγάλους κινδύνους εἰς τοὺς ὁποίους περιέπεσεν αὕτη μολονότι καλήτερα πάσης ἄλλης εἶχε προπασκευασθῆ, καὶ μεγάλας διὰ τὴν ἐπιτυχίαν της παρεῖχεν ἐλπίδας.

Ἡ ἀμφιβολία αὕτη ἦτον ὑβριστικὴ καὶ προσβλητική Ὁ ἄνθρωπος, ἀπὸ ἀλαζονείαν κυριευόμενος, εἶναι τυφλὸς ὅταν ἐλπίζῃ, τυφλὸς ὅταν ἀπελπίζεται. Ἡ δικαιοτέρα, ἡ εὐτυχεστέρα τῶν ἐπαναστάσεων, ἀποκαλύπτει τὸ ἠθικὸν καὶ ὑλικὸν κακὸν, τὸ ὁποῖον πάντοτε εἶναι μέγα, καὶ τὸ ὁποῖον ὅλαι αἱ ἀνθρώπιναι κοινωνίαι ἔχουν. Ἀλλὰ τὸ καλὸν δὲν καταστρέφεται ποτὲ, ὑποβαλλόμενον εἰς δοκιμασίαν τοιαύτην· καὶ μολονότι ἀναμιγνύεται τοιουτοτρόπως καὶ συγχέεται εἰς ὕλην ὅλως ἀκαθαρτον, καὶ μολονότι εἶναι ἀτελὲς, μολαταῦτα διατηρεῖ τὴν δυναμιν καὶ τὸ δικαιωμά του, καὶ, ἂν ὑπερισχύσῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, λαμβάνει ταχέως ἢ βραδεως κῦρος καὶ εἰς τὰ γεγονότα, καὶ δὲν στερεῖται ποτὲ ὀργάνων διὰ τὸν θριαμβόν του.

Αἱ Ὁμόσπονδοι Πολιτεῖαι ὀφείλουν ν' ἀναμιμνήσκωνται μετὰ σεβασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης τῶν ἀρχηγῶν τῆς γενεᾶς, ἥτις ἠγωνίσθη ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῶν, καὶ ἐθεμελίωσε τὴν κυβέρνησίν των, ὡς τοῦ Φραγκλίνου, τοῦ Ἀδὰμ, τοῦ Ἀμιλτὼν, τοῦ Ἰεφερσὼν, τοῦ Μάδισων, τοῦ Γεῦ, τοῦ Εὐρὺ, τοῦ Μάσων, τοῦ Γρὴν, τοῦ Κνὸξ, τοῦ Μερρὴ, τοῦ Πικνέῦ τοῦ Κλίντων, τοῦ Τρουμποὺλ, τοῦ Ῥοῦτλεγ; καὶ ἄλλων πολλῶν, τοὺς ὁποίους ἀγνοῶ, διότι, ὅτε ὁ ἀγὼν ἤρχισεν, ὑπῆρχαν καθ' ὅλας τὰς ἀποικίας, καὶ σχεδὸν καθ' ὅλας τὰς κομητείας ἑκάστης τῶν ἀποικιῶν, ἄνδρες τιμώμενοι παρὰ τῶν συμπολιτῶν αὐτῶν, δεδοκιμασμένοι εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν δημοσίων ἐλευθεριῶν, ἰσχυροὶ κατά τε τὴν κατάστασιν, τὴν εὐφυίαν καὶ τὸν χαρακτῆρα, πιστοὶ πάντοτε εἰς τὰς ἀρχαίας ἀρετὰς, καὶ ζηλωταὶ τῶν νέων φώτων, ἄνδρες αἰσθανόμενοι τὰ καλὰ τοῦ πολιτισμοῦ, ἀλλ' ἁπλοῖ τὰ ἤθη, μεγαλοπράγμονες καὶ μετριόφρονες, φιλότιμοι καὶ φρόνιμοι συγχρόνως εἰς τὰς πατριωτικάς των ἐπιθυμίας, ἄνδρες, ἐν ἑνὶ λόγῳ, μεγάλα ἐλπίσαντες εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, χωρὶς νὰ ὑπερηφανευθῶσι, καὶ ὑπὲρ τῆς πατρίδος αὐτῶν πολὺ περισσότερον θυσιάσαντες, παρ' ὅσον ἠδύναντο νὰ λάβωσι παρ' αὐτῆς, μετὰ τὸν θρίαμβόν της.

Εἰς τοὺς ἄνδρας τούτους, καὶ εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν συνδρομὴν τῶν λαῶν χρεωστεῖται ὁ θρίαμβος τῶν ἀποικιῶν τῆς Ἀμερικῆς. Τῶν ἀνδρῶν τούτων ἀρχηγὸς ὑπῆρξεν ὁ Βασιγκτών.

Ἐνῷ ἀκόμη ἦτον νέος, νεώτατος, οἱ συμπολῖταί του εἶχαν μεγάλας εἰς αὐτὸν ἐλπίδας. Ἀξιωματικὸς ὢν τοῦ στρατοῦ, ἐκστρατεύσας εἰς τὰ δυτικὰ μεθόρια τῆς Βιργινίας κατὰ τῶν Γάλλων καὶ τῶν ἀγρίων, ἐξέπληξε διὰ τῶν ἔργων του καὶ τοὺς ἀνωτέρους αὐτοῦ καὶ τοὺς συστρατιώτας του, τοὺς ἄγγλους διοικητὰς καὶ τὸν λαὸν τῆς Ἀμερικῆς. Οἱ πρῶτοι τούτων ἔγραφαν εἰς τὸ Λονδῖνον, συστήνοντές τον εἰς τὴν εὐνοιαν τοῦ βασιλέως. Οἱ λοιποὶ, συναθροιζόμενοι εἰς τὰς ἐκκλησίας νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὴν θείαν ἀντίληψιν ὑπὲρ τῶν ὅπλων των, ἤκουαν, ἀλαζονευόμενοι, εὔγλωττόν τινα ἱεροκήρυκα, τὸν Σαμουὴλ Δαβὶδ, ἐκθειάζοντα τὴν ἀνδρείαν τῶν κατοίκων τῆς Βιργινίας. « Πρέπει νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχήν σας εἰς τὸ ἔνδοξον παράδειγμα τοῦ νέου ἐκείνου ἥρωος, τοῦ συνταγματάρχου Βασιγκτῶνος, τὸν ὁποῖον ἡ θεία Πρόνοια προφανῶς διεφύλαξε διὰ νὰ χρησιμεύσῃ βεβαίως εἰς σπουδαίαν τινὰ πρὸς τὴν πατρίδα του ὑπηρεσίαν. »

Λέγεται ὅτι, μετὰ δεκαπέντε ἔτη, ὅτε ὁ Βασιγκτὼν περιηγεῖτο τὸ ἀρκτικὸν μέρος τῶν ἀποικιῶν, εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Ὀχίου, γέρων ἀρχηγὸς Ἰνδικῆς τινος φυλῆς, ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῆς ὤν, ἐζήτησε νὰ τὸν ἴδῃ, διότι, ὡς ἔλεγε, κατὰ τὸν εἰς Μονογγαχέλην πόλεμον, πολλάκις ἐπυροβόλησε κατὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Βιργινῶν στρατευμάτων, καὶ διέταξε μάλιστα τοὺς ὁπαδούς του νὰ πράξωσι τὸ αὐτό, ἀλλὰ μὲ μεγάλην αὐτῶν ἔκπληξιν παρετήρησαν ὅλοι ὅτι αἱ σφαῖραί των δὲν τοῦ ἐπροξένουν κἀμμιαν βλάβην. Ἐκ τούτου δὲ πεισθεὶς ὅτι ὁ συνταγματάρχης Βασιγκτὼν διετέλει ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Ὑψίστου, ἔπαυσε νὰ πυροβολῇ κατ' αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἤρχετο τώρα νὰ προσφέρῃ τὸ σέβας του εἰς ἄνδρα, ὅστις, εὐνουμενος ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ, ἐσώζετο εἰς τὸν πόλεμον.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΙΟΥΛΙΘ.

Ἡ

ΤΟ ΘΕΩΡΕΙΟΝ ΤΟΥ ΜΕΛΟΔΡΑΜΑΤΟΣ.

ΥΠΟ ΕΥΓΕΝΕΙΟΥ ΣΚΡΙΒ.

(Μτάφρασις Ι. Α.)

—o—

I.

Τὸ Μελόδραμα τῶν Παρισίων, εἶναι ἓν τῶν ὡραιοτέρων θεάτρων. Ἐκεῖ παρουσιάζεται εἰς τὰ ὄμματά σας ἡ Ταλιόνη μὲ τὴν ἐναέριον χάριν της, ἡ Ἔσσλερ μὲ τὰ μαγικά της θέλγητρα, καὶ ὁ Νουρὶ, ὁ Τάλμας οὗτος τῆς λυρικῆς τραγῳδίας, μὲ τὰ ἀξιοθαύμαστα προτερήματά του (*). Ἐκεῖ ὁ Μεερβεὲρ, διὰ τὸν ὁποῖον καυχᾶται ἡ Γερμανία, καθηδύνει τὰς ἀκοάς σας μὲ τὰς τεχνικωτάτας μουσικὰς συμφωνίας του, σᾶς ἐκμαγεύει δὲ μὲ τὰς χαρίεσσας καὶ ἀνεξαντλήτους μελῳδίας του

(*) Αἱ πρῶται δύο χορεύτριαι περιώνυμοι, ὁ τρίτος θαυμαστὸς μελῳδὸς ἀποβιώσας, καὶ ὁ Τάλμας περιώνυμος τραγικὸς ὑποκριτὴς, σύγχρονος τοῦ Ναπολέοντος

ὁ Ὀβερ, ὁ πρῶτος τῶν μελοποιῶν, ἐὰν δὲν εἶχε τὴν δυστυχίαν νὰ ᾖναι Γάλλος. Ἀλλ' ἐγὼ παραλείπω τὴν ἔκθεσιν τῶν θαυμάτων τούτων, παραλείπω ἐπίσης τὰς γοητείας τῶν σκηνογραφιῶν, τῶν ἐνδυμάτων καὶ τοῦ χοροῦ· δὲν ἐννοῶ δὲ ἐνταῦθα ὁλόκληρον τὸ θέατρον τοῦ Μελοδράματος, ἀλλὰ μόνην τὴν αἴθουσαν αὐτοῦ.

Αὕτη παριστάνει θέαμα τὸ μᾶλλον περίεργον, εὐάρεστον, χαρίεν καὶ λαμπρόν. Θεωρήτατε περιξ ὑμῶν, καὶ ἐὰν κατὰ τὴν ἑσπέραν ταύτην δὲν σᾶς βασανίζουν ὀχληροὶ συλλογισμοὶ, ἐὰν ἦσθε εὔθυμος, ἐὰν δὲν ἀπωλέσετε τὸ ἀργύριόν σας εἰς τὸ χρηματιστήριον (à la Bourse) ἢ ἐὰν δὲν ἠκούσατε κακήν τινα ἀγόρευσιν εἰς τὴν Βουλὴν, ἐὰν ἡ ἐρωμένη σας δὲν σᾶς ἐπρόδωσεν, ἢ ἐὰν ἡ σύζυγός σας δὲν σᾶς ἔδωκεν αἰτίαν ἐρίδων, ἐὰν ὁ δεῖπνός σας ἔγεινεν μετ' εὐφυῶν, ἢ κάλλιον, μετ' ἀληθῶν φίλων, τεθῆτε παρὰ τῇ ὀρχήστρᾳ τοῦ μελοδράματος, στρέψετε τὰ διόπτρά σας, ὄχι ὅμως πρὸς τὸ μέρος τῶν παρασκηνίων, ἀλλὰ πρὸς τὸ τῶν θεωρείων, τοῦ ἀμφιθεάτρου, καὶ προπάντων τῶν πρώτων θεωρείων . . . . πόσαι εἰκόνες θελκητικαὶ καὶ ποικίλαι, πόσαι σκηναὶ κωμικαὶ, συχνὰ δὲ μάλιστα, πόσαι σκηναὶ δραματικαὶ!

Σημειώσετε ὅμως, ὅτι δὲν θέλω νὰ ἐξέλθετε ποσῶς ἐκ τῆς σκοπιᾶς ταύτης ὅπου σᾶς θέτω. Διότι, τί ὠφελεῖ, ἐὰν ἀφήσετε τὴν τῆς ὀρχήστρας θέσιν σας, καὶ λαβόντες τὸν βραχίονα φίλου τινὸς, πλανᾶσθε εἰς τὸ ἀναπαυτήριον τοῦ θεάτρου, ὅθεν δὲν θέλετε κάμει, χωρὶς νὰ παραγκωνίσετε φιλοδοξίαν τινὰ γελοιώδη. βουλευτήν τινα ἢ πρόσωπον ἐπίσημον τῆς ἡμέρας, ἢ ὑπουργὸν χθεσινὸν, ἢ φήμην τινα ἑβδομαδιαίαν, ἢ ἕνα ὑπερόπτην ὅλων τῶν ἐποχῶν, καὶ ἐκεῖ, περὶ τὴν εὐρύχωρον ταύτην πλατειαν θέλετε ἀπαντῶ αὐτὸν μὲν τὸν κύριον, φοροῦντα κιτρινόχροα χειρόκτια, καὶ διηγούμενον τὰς πρωϊνάς του ἐκδρομὰς καὶ τὰ κατὰ τὸ δάσος τῆς Βολώνης στοιχήματα του· αὐτὸν δὲ τὸν ῥήτορα ἐφημεριδογράφον ἀπαγγέλλοντα εἰς τὴν συνομιλίαν του τὴν αὐρινὴν ἐπιφυλλίδα του, ἀλλοῦ ἐκεῖνον τὸν κοῦφον, τὸν ζῶντα δι' ἐξόδων ὑποκριτρίας τινὸς, τὴν ὁποίαν ἀποζημιοῖ δι' ἐπαίνων τὸν ἄλλον τοῦτον ὅστις ἀφανίζεται δι' ἄλλην τινὰ, καὶ νομίζει ὅτι ὑποχρεοῦται ν' ἀπαριθμῇ τὰς ἐντελείας της, δικαιολογῶν τρόπον τινὰ εἰς τὰ ὄμματα τῶν φίλων του, τὴν καλὴν καὶ δικαίαν δαπάνην τῶν κεφαλαίων του. Ὅλος οὗτος ὁ θόρυβος, ὁ κρότος, ὁ κυκεὼν τῶν περιφυλαυτιῶν καὶ τῶν ἀπαιτήσεων, παρέχουσιν ὕλην ἑκατὸν τόμων, ἀλλ' ἐγὼ δὲν θέλω σᾶς ἐκθέσει εἰμὴ μικράν τινα ἱστορίαν.

Ἑσπέραν τινὰ, περὶ τὰ τέλη τοῦ 1831, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, ἡ κυρία Ταλιόνη ἐχόρευεν ἐνώπιον πλήθους ἀπείρου θεατῶν· οἱ μᾶλλον περίεργοι ἵσταντο κλιμακηδὸν ἐπὶ βαθμίδων, τὰ δὲ συμπληρωτικὰ καθίσματα, προμυθευόμενα παρὰ τοῦ θυρωροῦ τῆς ὀρχήστρας, παρίστανον εἶδός τι ὀχυρωματικοῦ περιφράγματος, τὸ ὁποῖον δυσκόλως ἤθελα δυνηθῇ νὰ διασχίσω διὰ τῆς ἡσυχίας ἐκείνης καὶ σιωπῆς τῶν φιλοθεαμόνων, τῶν ὁποίων δὲν ἐπεθύμουν οὐδαμῶς νὰ ταράξω τὴν ἡσυχίαν· διότι, ὅταν ἡ Ταλιόνη χορεύῃ, ὄχι μόνον θεωρεῖ τις, ἀλλὰ καὶ σιωπᾷ. Ἀκούει μόνον! καὶ τῷ φαίνεται ὅτι δὲν ἀρκοῦν οἱ ὀφθαλμοί του διὰ νὰ τὴν θαυμάζῃ! Εὑρισκόμην λοιπὸν εἰς μεγίστην ἀμηχανίαν, ἱστάμενος ὄρθιος ὄπισθεν φίλων τινῶν, οἵτινες μ' εἶχαν δώσει λόγον συμπαρευρέσεως ἐκεῖ, ἀλλὰ καὶ οὗτοι, ὅλως συνεσφιγμένοι, δὲν ἠδύναντο νὰ μὲ κάμουν θέσιν, ὅτε νέος τις ἀναστὰς μὲ προσφέρει τὴν ἕδραν του, τὴν ὁποίαν ὅμως ἠρνήθην, ὡς τὸ ἐννοεῖτε καλῶς, μὴ ἐπιθυμῶν νὰ τὸν στερήσω τῆς εὐχαριστήσεως νὰ ᾖναι ἐν ἀνέσει, διαρκοῦντος τοῦ θεάματος.

— Δὲν μὲ στερεῖτε οὐδενὸς, μὲ λέγει, θέλω ἐξέλθει.

Ἐδέχθην τότε εὐχαριστήσας αὐτόν· καὶ ἕτοιμος ν' ἀποσυρθῇ, ὁ ὑποχρεωστικὸς αὐτὸς γείτων μου, ῥίπτει τελευταῖον βλέμμα πρὸς τὴν αἴθουσαν, σταματᾷ πρὸς στιγμὴν, καὶ προσηλόνων τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ θεωρεῖον τοῦ στρατηγοῦ Γλάπαρετ, φαίνεται ν' ἀνερευνᾷ τινα, ἔπειτα, ἐμπέσας ἀμέσως εἰς βαθεῖς ῥεμβασμοὺς, δὲν ἐσκέφθη πλέον ν' ἀναχωρήσῃ. Πολλὰ δικαίως μ' ἔλεγεν ὅτι δὲν ἤθελα τὸν στερήσει τοῦ θεάματος, διότι στρέψας τὰ νῶτα πρὸς τὴν σκηνὴν, δὲν ἔβλεπε τίποτε, δὲν ἤκουε πλέον τίποτε, ἀλλ' ἐφαίνετο ὅτι καθόλου εἶχεν λησμονήσει τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο. Τὸν ἐξέτασα τότε· ἀλλ' ἀδύνατον νὰ ἰδῶ πρόσωπον ἐκφραστικώτερον, ὡραιότερον, ἐπισημότερον. Ἐνδεδυμένος μετ' ἁπλότητος εὐπρεποῦς, καὶ εἰς τοὺς τρόπους του, καὶ εἰς τὰς μικροτέρας του κινήσεις ἦτον εὐγενὴς, ἀνελλειπὴς καὶ φιλόκαλος. Ἐφαίνετο εἰκοσιπενταετὴς ἢ εἰκοσιεπταετής. Οἱ μεγάλοι καὶ μελανες ὀφθαλμοί του ἦσαν διαρκῶς προσηλωμένοι εἰς ἓν θεωρεῖον τῆς δευτέρας σειρᾶς κατὰ τὴν πρόσοψιν, τὸ ὁποῖον ἐθεώρει μὲ ὕρος ὀδύνης καὶ ἀνεξηγήτου ἀπελπισίας. Ἀκουσίως, ἔστρεψα τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς ἐκείνην τὴν διεύθυνσιν καὶ εἶδα ὅτι τὸ θεωρεῖον ἦτο κενόν. Περιμένει τινὰ, ἥτις δὲν ἦλθεν, ἔλεγον κατ' ἐμαυτόν! παρέδη τὴν ὑπόσχεσίν της . . . . Αὐτὸς δὲ τὴν ἀγαπᾷ! . . . Καὶ τὴν περιμένει! . . . Πτωχὲ νέε! . . . Καὶ ἐπρόσμενα καθὼς αὐτὸς κ' ἐγώ! καὶ τὸν ἐθρήνουν, καὶ τὸ πᾶν ἔδιδα, ἐὰν ἔβλεπα ν' ἀνοίγεται ἡ θύρα τοῦ θεωρείου ἐκείνου, ἥτις ὅμως ἔμενεν διαρκῶς κεκλεισμένη!

Τὸ θέαμα ἐπλησίαζε νὰ τελειώσῃ, καὶ κατὰ τὸ διάστημα δύο ἢ τριῶν σκηνῶν, καθ' ἃς δὲν ἐλάμβανον μέρος αἱ πρῶται χορεύτριαι, καὶ ἡ συνομιλία ἐγένετο διὰ φωνῆς οὐχὶ πλέον σιγαλῆς, εἶχε γείνει λόγος, περὶ τοῦ *Ῥοβέρτου τοῦ Διαβόλου* (Robert le Diable), (*) εἰς ὃν τότε προεγυμνάζοντο, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἔμελλε νὰ παρασταθῇ. Οἱ φίλοι μου μὲ ἠρώτουν περὶ τῆς μουσικῆς, περὶ τοῦ χοροῦ, περὶ τῶν πράξεων, τῶν καλογραιῶν, καὶ πάντες μὲ παρεκάλουν ἐπιμόνως ὅπως παρευρεθῶσιν εἰς τὰς τελευταίας προγυμνάσεις, Διὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς ὑψηλῆς τάξεως μία προγύμνασις εἰς τὸ Μελόδραμα, εἶναι τὶ λίαν περίεργον καὶ ἐνδιαφέρον! Ὑπεσχόμην ὅτι ἤθελα τοὺς εἰσάξει εἰς ταύτας, καὶ πάντες ἐξανέστημεν πρὸς ἀναχώρησιν, διότι τὸ παραπέτασμα εἶχε πρὸ ὀλίγου καταπέσει· εὑρεθεὶς δὲ πλησίον τοῦ ἀγνώστου μου, ἀείποτε ἐπὶ τῆς αὐτῆς θέσεως ἀκινήτου ὄντος, τῷ ἐξέφρασα τὴν λύπην μου, διότι εἶχα ἀποδεχθῇ τὴν προσφοράν του, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν μου νὰ δυνηθῶ ν' ἀνταμείψω τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην.

— Οὐδὲν εὐκολώτερον δι' ὑμᾶς, λέγει· πρὸ ὀλίγου ἔμαθα, κύριε, ὅτι εἶσθε ὁ Κ. Μεϋερβέρ.

— Δὲν ἔχω τὴν τιμὴν ταύτην.

(*) Ὁ συγγραφεὺς τοῦ παρόντος μυθιστορήματος ὁ Κ. Σκρὶβ, εἶναι ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς καὶ τοῦ ὡραιοτάτου Γαλλικοῦ μελοδράματος, τοῦ καλουμένου Robert le Diable. Σ. Μ.